

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

Голос
адыга

1923-рэ ильесым
гъэтхапэм
къышегъэжъагъэу къидэкъы

№ 200 (21929)

2019-рэ ильес

БЭРЭСКЭЖЪЙИ
ШЭКЮГЬУМ и 6

ОСЭ ГЬЭНЭФАГЬЭ ИИЭЛ
къихэтыутыгъэхэр ыкы
нэмыхи къэбархэр
тисайт ижүүгьотэштых
WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъээзет

Зэгуцафэхэрэ къаубытыгъ

Ильес 16 зыныбжь Дарья Шопинау зыдэхъугъэр амышлэрэм иклюдикэ фэгъэхыгъэ уголовнэ юфыр Урысые Федерацием и Следственном комитет и Гъэгорышлаплэу Адыгэ Республикаем шылэмрэ хэгъэгу клоц юфхэмкэ Министерствэмрэ якулыкъушлэхэм зэхрафы.

Үпеклэ къизэратыгъэмкэ, 2019-рэ ильесим жъоныгъуакэм и 24-м сыйхатыр 11.10-м Мыекъуапэ илицеу N 34-м пшъешъэжъыер къичлэкыжы, ядэжь къыгъээжъыгъэп.

Следственное органхэм лъэтемитэу уголовнэ юф я 105-рэ статьямкэ (укыгъэ юф) къизеуахыгъ. Следовательхэмрэ оперативнэ юфышлэхэмрэ чанэу зэрэзэдэлэжъагъэхэм ишүагъэкэ, зыукыгъэу зэгуцафэхэрэ къаубытыгъ. Ар үпеклэ хапсым члэсигъэ зхагь.

Хъульфыгъэу ильес 47-рэ зыныбжьыр арэу къичлэкыгъ.

Мы уахътэм следственна юфхэмрэ рекламы. Непэ мыш фэгъэхыгъэ пресс-конференции следственном комитетом къышатыщ. Аш нахь игъеклэгъэу къэбарыр къышаотэшт.

Хэбзэухъумаклохэм къаты

Сомэ миллион фэдиз чланагъ

Мобилнэ зэпхыныгъэм ыкы Инетрнетым яамалхэр къизфагъэфедэхээ чъэпьюгъур къизихъагъэм къышегъэжъагъэу гъэпцлагъэ зыхэль бзэджэшлэгъэ 25-рэ Адыгейим щызэрхъагъ. Ахэм янахыбэр Мыекъуапэ щагъеунэфыгъ.

Мазэм къыклоц бзэджашлэхэм сомэ миллион фэдиз цыфхэм ашуатыгъу. Зэфхыссыжхэм къизэрагъэльягъорэмкэ, банк счетхэм альэнхыкъокэ гумэгъиго щылэу алоэ мыш фэдэ бзэджэшлэхъагъэр зэрхъях, цыфхэр агъапцэх. Гъэпцлагхэр картэ зиэхэм телефо-

нымкэ афытеох ыкы финанс учрежденихэм ялтыклохуу зыкъагъэльягъо. Бзэджашлэхэм къалорэр агъэцаклээ, бхэм яхъщэ чланэ. Зымкэ картэр зиер банкоматым еклонлэнэшь, бзэджашлэхэм къалорэр ыгъэцэклэн фе. Ятлонэрэмкэ — картэм иномер, аш

ыкыбыкэ тетхэгъэ цифрэхэр ыкы СМС-у къыфэклюагъэм икод арилон фе.

Мыш фэдэ шыкылэр бзэджашлэхэм къизфагъэфедээзэ республикэм икъэлэ шъхьаэ щыпсэурэ нэбгыришмэ сомэ мин 220-м ехъу члараагъэнагъ.

Интернет сайтхэм яамалхэр къизфа-

гъэфедээзэ бэхэм щыгынхэр ыкы нэмыхи пкъыгъохэр ашэфых, ашэх. Аш фэдэ цыфхэри бзэджашлэхэм янэллэгъух. Фэтэрыр бэджэндэу зэритирэм фэгъэхыгъэ къэбар пенсием щылэ бзэльфыгъэм сайтым къыригъэхъагъ. Ар бзэджашлэхэм къизфагъэфеди, зынбжь хэктогъэм исчэт сомэ мини 110-рэ фэдиз рагыгъ.

Мыш фэдэ чыпилэ шъуимыфэним пае сакыныгъэ къызхэжъугъэфэн зэрэфаэр хэбзэухъумаклохэм шыгуу къагъэкыжы. Бзэджашлэхэр телефонымкэ къышуфытохэмэ, ахэм алоэр шъумыгъэцакл, полицием икъулыкъушлэхэм псынкээз зафэжкугъяз.

Хыкумым Іэклигъэхъагъ

Псэуплэ ишынкэ гъэпцлагъэ зыхэль бзэджэшлэгъэ зезыхъагъэм ылъэнхыкъокэ къизэуахыгъэ уголовнэ юфыр АР-м хэгъэгу клоц юфхэмкэ и Министерствэ исследовенна гъэгорышлаплэ зэхиифыгъ. Мышкэ агъэмисэрэр Краснодар краим щыпсэурэ ильес 62-рэ зыныбжь унэе предпринимателр ары.

Следствиим зэригъэунэфыгъэмкэ, 2012-рэ ильесим къышегъэжъагъэу 2015-рэ ильесим нэс мы хъульфыгъэм Тэхъутэмыхээ районным фэтэрыбэу зэхэт унэхэр щишыгъэх. Ау аш фэдэ юфшэн ѿн ыгъэцэклэн ифитыныгъэ

иагъэп. Аш даклоу псэуалъэхэм яшынкэ цыфхэм ямылькуи хэбзэнчээз къизфигъэфедагъ.

Предпринимателим ишшэрильхэр зэrimыгъэцаклэрэр ыкы псэуплэхэм яшын ыухыжын гүхэл зэrimылэр

цыфхэм къизагурэом, хэбзэухъумаклохэм зафагъэзагъ.

Урысые ишшольыр зэфэшхъафхэм ашыпсэурэ нэбгырэ 47-мэ мы юфхэмкэ члэнагъэу ашыгъэр сомэ миллион 48,2-м ехъу. Предпринимателим іэклэль

агъэкощырэ ыкы амьгъэкощырэ мыль-кум арест тыральхъагъ. Юфыр зэхифынэу Тэхъутэмыхээ район хыкумым Іэклигъэхъагъ.

АР-м хэгъэгу клоц юфхэмкэ и Министерствэ ипресс-къулыкъу.

Цыфхэм гуущыIЭгъу афэхъугъ, ягумэкIыгъохэм зашигъэгъозагъ

АР-м и Лышъхъеу Къумпыл Мурат Мыекъопэ районом ит псэуплэу Севастопольскэм тыгъуасэ щылагъ. Пстэуми аш щыпсэухэрэм зауигъеклагъ, гуущыIЭгъу афэхъугъ. Псэуплэм дэсхэм гумэкъыгу ялхэр республикэм ипащэ кыофагъэзагъэх.

Ioфыгъо шъхъаIеу цыфхэм къырауа-
гъэр псым епхыгъэ гумэкъыгъо зэряIэр
ары. Станицэм псынекъечь дэт, псынхэр
ялх. Ахэм къарахъиз мэпсэух. Псыры-
клонэ шъхъаIем хэхъанхэм фэш 1 кило-
метрэ 15 икъыхъагъеу трубэхэр акуудыгъ
инхэ фае.

Псынэр зытет чыгур зэращэфыжыгъ-
тэм фэш аш еклонлэнир къин къыз-
щыхъурэ бзыльфыгъэм республикэм и
Лышъхъеу зыкъыфигъэзэгъагъ. Аш Ioфы-
гъоу къылтыгъэр охтэ къекъим къыкъоц
зашохъагъе хуугъе.

Псэуплэм щыпсэухэрэм ямызакъоу,
аш къеблагъэхэрэри зэкъоллэнхэ альэ-
къышт псынекъечьым гъецкъэжынхэр
рашыллэнхэм епхыгъе Ioфыгъо зэхэс-
гъом къылаётгыгъ. Аш зэрэдьиригъа-
штэрэр Къумпыл Мурат игушылэ къы-
щыхъигъэшгъ.

Хэкъим идащын, аш уасэу пылъым
итын, нэмикъ Ioфыгъохэмии Ioфтыхъабзэм
ащытегущыгъагъэх. Хэкъим иугоин фэ-
тээзэгъе машинхэр зэрифэшъуашэу

псэуплэм къыдэмыхъэхэу, урамхэр зэкъ-
икъоу къамыкъухъэхэу, хэкъыр тэрэзэу
дамыщэу, ау зэкъе дэгъоу гъецкъягъэм
фэдэу ахъщэр зэралахырэм зэрэрымы-
разэхэр Севастопольскэм щыпсэухэрэм
АР-м и Лышъхъеу къырауаугъ.

— Урам цыкъухэм арыкъон алъэ-
къыним фытегъэпсихъэгъэ авто-
мобилхэр хэкъыр дээзыщырэ
операторын зэригъэгъотынхэу зэ-
зэгъыныгъэ дэтишыгъагъ. Аш фэ-
тээхъыгъэу нахь игъэлтэгъэу Io-
фым къыфэдэгъэзэжыщ, — къэ-
зэрэгъоигъэхэм закъыфигъэзагъ
Къумпыл Мурат. — Дэсац фэдэу
хэкъыр зэрэлэкъорэ бакхэр урам-
хэм атырагъэуцохэмэ, гумэкъы-
гъом идэгъэзэжысын зы лъэбэкъу-
КИ нахь благъэу тыкъекIолIицт.

Республикэм и Лышъхъеу цыфхэм
залокъим къаётгыгъе Ioфыгъохэм ашыщых
къелэцыкъу Игъыплэ псэуплэм щашыныр,

къэлэ Iетахъохэм яуахътэ зыщагъэкъон
альэкъышт псэуальэ щагъэпсынир, гу-
рыт еджаплэм илэ тхыльеджаплэм чэль
тхыльхэр зэблахъунхэр, нэмикъхэри.

— Псэуплэр нахь дэгъу хууным фэ-
гүIэрэ цыфхэр IэпыIЭгъу шту-
шынхэ фае, — администрацием
иофишихэхэм зафигъэзагъ Къум-
пыл Мурат. — Миш щыпсэухэрэм
гумэкъыгу щыIэхэр янэрлыгъ-
гъу, ахэм язэшIохынкIэ хэкъы-
лэхэри къагъотых.

Къелэцыкъухэр зыщыдджэгуштхэ пло-
щадкэ мыш зэрэшашыщтыр, гъогухэр
зэрэзэтырагъэпсыхъаштхэр, гъестыны-
хъэ шхъуантээр къяшэлIэгъэним, нэ-
микъ гумэкъыгу къаётгыгъэхэм язэ-
шохын зэрэхэлъэштхэр таубытагъэ
хэльэу республикэм и Лышъхъеу цыфхэм
арийуагъ.

Нэужжым Хэгъэгу зэошхом щифэхы-
гъэхэм афагъэуцугъэ саугээтэу Камен-
номостскэм дэтын Къумпыл Мурат
еклонларь, аш гъэцкъэжынэу щыкъуагъэ-
хэр зэригъэлэгъуагъэх. Ioфылэнхэм сомэ
миллионрэ мин 264-рэ фэдиз апэуагъэ-
хагъ. Миш къыптыштэ общественэ
чыплэу ашыгъэри республикэм и
Лышъхъеу къыплыхъагъ.

Къелэцыкъухэм спортым зызыщифа-
гъэсэшт площадкэу мы псэуплэм дэт
еджаплэм щашыгъэри республикэм и
Лышъхъеу зэригъэлэгъуагъ. Ар програм-
мэу «Газпром» — детям» зыфиорэм
къыдыхэлъятаагъэу ашыгъ. Спортым
Адыгейим чыплэ ин зэрэшибутийрэр,
аш хэхъоныгъэхэр ышынхэмкIэ мыш
фэдэ псэуальэхэм мэхъанешхо зэряIэр
республикэм и Лышъхъеу игушылэ къы-
щихъигъэшгъ.

Нэужжым Къумпыл Мурат псэуплэу
Тульскэм гулчэ паркэ щашыгъэри, къэ-
лэцыкъу джэгуплэу аш щагъэпсыгъэхэр
зэригъэлэгъуагъэх.

**Гъонэжкыкъо
Сэтэнай.**

Сурэтхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

ЛъЭПКХЭМ ЯЗЫКЫНЫГЪЭ ИМЭФЭКІ

Зэкъошныгъэм ипчэгоу Мыекъуапэ дэтым хэгъэгум щыпсэурэ лъЭПКХЭМ языкыныгъэ и Мафэ фэгъэхыгъэ зэхахьэ щыкъуагъ.

Мэфэкі юфтихъабзэм хэлэжьа-тъэх Адыгэ Республикаем и Лышъхъэу Къумпыл Мурат, республикем и Парламент и Тхаматэу Владимир Нарожнэр, федеральнэ инспектор шхъбаалу Сергей Дрокинир, Адыгейим и Правительствэ икъулыкъуштэхэр, республикэ парламентым иде-путатхэр, общественнэ движенихэм ахэтхэр, дин зэфэшьхъафхэр зылэжыхъэр, культурэм, гъесэнгъэм, спортым яюфышихъэр, ныбжъыкъихъэр, республикем ихъакъихъэр.

Адыгэ Республикаем и Лышъ-

хъэу Къумпыл Мурат мэфэкі зэхахьэм къыщыгущыагъ. Аш зэрэхигъеунэфыкыгъэу, хэгъэгум ис лъЭПКХЭР мэфэкын зэфишагъэх. ЛъЭПКХЭМ язэлхыныгъэ гъэптигъэнымкі, шэжь ялэу ныбжъыкъихъэр пугъэнхэмкі мэфэкі зэхахьэхэм ямэхъанэ зыкеэты.

— Тызэкъотмэ — тыльэши, — къылуагъ Къумпыл Мурат. — Экономикэм, социальнэ юфыгъохэм хэхъоныгъэ

ашынымкі, цыфхэм ящиакі нахыши ушыгъэнымкі зыкыныгъэ тхэльэу тызэрэзэдэпсэурэм иштуагъэ къеты. Республикаем ис цыфхэм гуетыныгъэу Юфиштэхэм фыряшт, мурад хэхыгъэхэу зэрэпсэухэрэм яшиштуагъэ ягухэлтышихъэм афэкшонхэ альякъицт.

Парламентым и Тхаматэу

Владимир Нарожнэр, Урысыем иныбжъыкъихъэр я Союз икъутамэу Адыгэ Республикаем щыиэм ипащэу Виктория Комаровар, Адыгэ къэралыгъо университетым щеджэрэ Андырхье Тамерлан мэфэкі зэхахьэм къыщыгущыагъэх.

Ти Лышъхъэу Къумпыл Мурат, Владимир Нарожнэр, нэмыкі хэбзэ къулыкъуштэхэр мэфэкі концертым еплыгъэх. Адыгэ къашью «Уджым» зэхахьэм хэлажъехэрэ къыщышуагъэх. Пчэгум къихъагъэх Къумпыл Мурат, Владимир Нарожнэр,

ЕМТЫЛЬ Нурбый.

ЕГЪЭДЖЭНЫМ ХЭЛЭЖЬАГЪЭХ

«Газпромын» икъутамэ икъэрэгъулэ подразделенихэм ашыщ ипащэу Александр Паулко ыгъэорыштэхээзэ, инженернэ-техническэ купым испециалистхэр ыкы ЛъЭПКХЭМ гвардием и ОМОН икинолог, джащ фэдэу хэгъэгү клоц ыкы ошэдэмыштэ юфхэмкі министерствэхэм яподразделенихэм ялтыклохэр ягъусэхэу хэушхъафыкыгъэ егъэджэн юфтихъабзэ рагъеклокыгъ.

«Газпром – Трансгаз Краснодар» ГРС 1 зыфиорэм иобъект ошэдэмыштэ хъугъэ-шагъэ къыщыхъумэ зэрэдагъэзыхыщт шыкъэм ар фэгъэхыгъагъ. Гъэстынгъэ-энергетическэ комплексым иобъектхэр терроризмэй пэшүеукло зэрэхуумагъэхэр ыкы ашт лут цыфхэм ящынэгъончагъэ къызэррагъэгъунэшт шыкъихъэр юфтихъабзэм хэлажъехэрэм къагъэлэгъагъ.

Егъэджэнр оклофе подразделение пэпчь зыфэгъээзэгъэ пшъэрлыр ыгъэцэктагъ. Кинологым ыкы ашт игъусэ хъэм къэрэе пкыгъо газрыкъуаптэм къыща-гъотыгъ. Росгвардийцэхэм ар агъеклодыгъ.

Егъэджэн юфтихъабзэм лъялпльэгъэ пащэм ЛъЭПКХЭМ гвардием ишьольыр орган икъулыкъуштэхэм язеклюакі осэшү къыфишигъигъ. Хэлэжъэгъэ пстэуми япшъэрильхэр ику фэдизэу агъэцэктагъэх.

нэр, фэшьхъаф хэбзэ къулыкъуштэхэр, ныбжъыкъихъэр. Аларапхэр зэрэгтэйгъэу урысхэр, адыгэхэр, ермэлхэр, урымхэр, къэндзалихэр, таджикхэр, туркменхэр, тыркухэр, 1екыб къэралхэм къарыкыжыгъэ тильэпкэгъухэр, Дунэе фестивалэу «Этномодэм» хэлэжъагъэхэр, нэмыкъихъери Зэкъошныгъэм ипчэгү щызэдэуджыгъэх.

Къумпыл Мурат республикем иобщественнэ движенихэм япашхэу Лымыщэкъо Рэмзэн, Александр Даниловым, Алям Ильясовым, Аристотель Спировым, нэмыкъихъем гущыгъу афэхъугъ.

Общественнэ движенихэм, культурэм иофишиштэхэм якъэгъэльгъонхэм Къумпыл Мурат, Парламентым, Правительствэм якъулыкъуштэхэр япльыгъэх, лъЭПКХЭМ ялэпэласэхэм гущыгъэту афэхъугъэх. Гостэко Русльян, Исаева Анжелэ, Цурмыт Рузанэ, Нэгъуцу Аслын, фэшьхъафхэм ялэшлагъэхэр цыфхэм ашлогъештэгъоныгъэх.

Концертыр

Дунаим щызэлъаштээр ансамблэу «Ислъамыер», эстрадэ купэу «Ошьутенэр», юфшилтэу «Ошьадэр», орэдьохуэ Даутэ Сусанэ, Цышэ Зарет, Еутых Вячеслав, Сергей Трутневыр, ансамблэхэм «Мыекъуапэ инэфыльгъэхэр», «Казачатэр», искусствэхэмкі кэлэццыкү еджаптэхэм якупхэр, пышнау Гүуклэл Батыр, нэмыкъихъери мэфэкі концертым хэлэжъагъэх. Оркестрэу «Русская удалим», аш иорэдьоу Анастасия Истамуловам, Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо филармоние икэлэццыкү театэрэу «Дышэе къошиным», фэшьхъафхэм мэфэкі зэхахьэр къагъэдэхагъ. Концертыр адыгабзэкли, урысызэкли зезьшагъэхэ Ахэджэго Рузанэрэ Мэкулэ Русланэрэ гущыгъэ фабэхэр зэхахьэм къышыгущыагъэх.

Ти Лышъхъэу Къумпыл Мурат, Владимир Нарожнэр, нэмыкъихъэрэхээзэ, зэрэгсэухэрэм яшиштуагъэ ягухэлтышихъэм афэкшонхэ альякъицт. Республикаем, Урысыем ашыгсэухэрэ лъЭПКХЭМ щыиэкі дахэ ялэнэу, зэгурьоноигъэу, шхъэктэфэнэгъэу азыфагу ильым заушъомбгүнэу, мамыр псэукэм зильтынэу афауагъ.

ПЭЩЭ ЧАН

Гъогушыным пыль Гъэлорышланлэу Тыгъэмымыс дэтым къалэу Шъачэ къепхыгъэ къоджэ койхэм адесхэм ялофыгъохэм язэштохынкэ ренэу ишүаагъэ аргъэкы.

Ш্যачэ игъогухэу федеральнэ, край мэхъанэ зилэхэри, урам цыкликухэри джыдэдэм игъекло-тыгъэу агъецикэлжых, джырэ шапхъэхэм адиштэу зэтырагъэ-псыхъэх. «Тыгъэмыйпс ДРСУ»

зығылор ғүштіктер зытетхәгъе
қлакохәр зыщығы ғофыштіктер
қаләм ичіпілә зәфештұхтаф-
хәми, қуаджәхәми непә ашы-
пльэгъун плъекішт. Километ-
рә 460-рә зикірхәгъе автомо-
биль гьогухәм язытет дәгъуным
аҳәр ренеу лъэпльәх. Ахәм
қяфәгъеззәгъе гьогу километри
146-рә Топсә районым, кило-
метрә 250-рә Шыача апхырәкыхъ.

Къуаджэу Хъаджыкъо къышхъугъэ Нэпсэу Сэфэрбый ильээси 8 хъугъэу пэщэнгъэ зыдэзэрихъэрэ предприятием къэралыгъо программэхэм

къадыхэлтытэгъэ гъогушхохэм-
рэ псөолъешхохэмрэ зэригъэ-
псыхэрэм нэмьк!эу, къоджэ
псэуплэхэми лэпнылэгъу афэхъу.
Мышк!э щысэу къэпхъын пльэ-
кыштыр бэ.

Гъоѓухэм яшынре ягъэцкэлэжынре афѓээзэгъе Гъэоры-шлангэу Тыгъэмыйпс дэтыр километрэ 460-рэ зикъыхъэгъе автомобиль гъоѓухэм язытет зэригъэгумэкъирэм dakloy, ахэм ягъэпсынки юфышо зэшүүхэй, ошёдэмьшил тхъамыклагъохэм кызыдахыхъэрэм ядэгъэзижъини хэлажэй. Нэбгры 600 фэдиз зыйт гъэорышлангэм псынкэу хэхъоныгъе ешы, мылькукӣ, техникэкли нахь зэтэгъэпсыхъагъе мэхъу, юфэу зэшүүхыхъэрэм ахэхъо зэпьит. Гущынэм пае, 2016-рэ ильясым ДРСУ-м Шяачэ иурам 32-рэ ыгъэцкэлэжьыгъагъэмэ, 2018-рэ ильясым урам 40-мэ гъэцкэлэжын юфшэнхэр аришылгажэх.

Нэпсэү Сэфэрбый зипээшилтийн
предприятием кыыфегъээзгээ
пшъэрьиль шъхьаалэхэр зэригъэ-
цаклэхэрэм нэмэгдээ, мылькуки
къоджэ псэүплэхэм адэлэ, мэ-
хъянэшго зиэ социальнэ псэу-
лэхэм язэтгэхээс ханкии лэ-
пчагч афзахч.

пылгъу афэхь.

«Тикъуаджэ къышыхъугъэ Нэпсэу Сэфэрбый мыгъэ лъэшэу тигъегушыагъ, шүхъафтын шлаго къытфишыгъ, — джарэущтэу ит къуаджэу Хъаджыкъо игурит еджап!эрэ ик!элэцыкly ыгытап!эрэ аашлажъэхэрэм ятхыгъэ. — Пащэм ишыга-

гъеке кіләләцыкы Ыыгыпәми, гурыт еджапәми ящагүхәм асфальт адалъхаягъ, ахэр нахъ зэтөзәпсыхъягъе хъугъэх. Зи-лоф хәшыкышко фызиңә пәшәхъаләләу Нәпсәу Сәфәрбый псауныгъе пытә иәнәу, пәшәнгъе зыдыззәрихъэрә предпраятием үткәми хахъорә щыәкәләпсәукә дәгъурә яәнәу тафе-лъало!»

— Ильэс пчыагьэ хъугъяшь Нэпсэү Сэфэрбый зипэшээ предприятием IoF зыдатшлээрээ тызфялъэйурэр къытфамы-

— кыңуагъ аш. — Гүштіәм пас гъогушшхэм метри 100 зикыхъэгъэ, хымрэ мәшіокугъогу станциемрэ якүрэ гъогур Шәхапә щағызәккәжыгъ. Кило- метрэм ехуу зикыхъэгъэ гъогур Шәхеккәй зыпкъ щырагъеуцо- жыгъ. Шәхапәрә Шәхеккәирә зәзыпхырэ гъогум иғъәцкәлә- жын джыдәдәм ыккәм фәкю Шәхапәрә Шәхэй Цыккүмрә зәзыпхырэ гъогум асфальт ты- ралхъагъ. Нәпсәу Сәфәрбый тызельзәум, күлтурәмкәлә Унәм къәхалъәу Шәхеккәй Цыккүмрә дәтхэм якынләрэ гъогухэм ас- фальт атыраигъельхъагъ. Кол- лектив зәгүрүшкәм хәтхэр джыдәдәм анахъәу зыптылхъэр Шәхеккәй икъәхалъә екүрэ гъо-

гум иғъептың ары. Къоджэ-
дэсхэмкіә аш мәхбәнешхо ил.
Мы күаджәм дәт кіәләцүйкү
ығыныпәм ишагу иғъечынкіли
ДРСУ-м ипащә езәгъынгъәх.
Егуғұхәзә псынкіеу іофхәр не-
пә гъогушіхәм зәрагъәцакірәр
къасома сиңойыу.

Гъэсэнгъэмрэ културэмре япхыгъэ проектхэм, ныбжыкыкэ проектхэм япхырышын Нэпсэу Сэфэрбый илахышу хешыхъэ. Гурыт еджаплэхэм, кіэлэцыкыкыл ыгыплэхэм, ветеранхэм, творческэ интеллигенцием иллыклохэм, общественнэ организациехэм ренэу іэпүлэгъу афэхъу. Ильэссыбэ хъугъэу гуэтныгъэ фырилэу юф зэришлэрэм, краимрэ къалэмрэ апашхъэ гъэхьагъэу щырилэхэм афэшл медальхэу «Пшизэ шъолтыр ихэхьоногъэ илахышхо зэрэхишьхъэрэм фэшл», «За трудовые успехи на благо города Сочи» зыфилохэрэр, тамыгъэу «Признание и почет сочинцев» ашкыяфа гэшшошагъэх. Щытхьуцэу «Пшизэ шъолтыр изаслученнэ юфышл» зыфиорэр бэмышлэу Нэпсэу Сэфэрбый къыфаусыг. Гъогушхэм ямэфэкл ехъулэу губернаторэу Вениамин Кондратьевым ар Краснодар къыщыртыжьыг. А тын лъаплэр къызэрэфагъэшшошагъэмкэ тэри тичыплэгъу тифэгушло, гъэхъэгъаклэхэр та-пэки ышынэу фэтэло!

НЫБЭ Анзор.

Хабзэ хъугъэу щызэIокIэх

Лъэпкъ зыкыныгъэм и Мафэ кыдыхэлъятағъэу АР-м и Лъэпкъ тхыльеджап!э культурнэ-гъесэнгъэ йофтхъабзэу «Ночь искусств-2019» зыфиорэр щыкыагъ. Искусствэм пстэури зэрэээрихырэм ар ишыхьатыгъ.

Лъэпкъ тхылъеджапІэм ило-
фышІеу Кучмэз Аминэт тызэр-
щицъэгъозагъэмкІэ, мыш фэдэ
лофтхъабзэхэр ильяс къес зэха-
щэх. Непэрэм пшъэрыль шхъа-
Іеу илэр мэфэкіим ихэгъэунэ-
фыкъын тарихъеу пылтыр зыдэт
тхылъхэм цыфхэр нэүласэ афэ-
шыгъэнхэр, Адыгеим щыпсэурэ
льэпкъхэм якультурэ къизыІоты-
къыхэрэр лофтхъабзэм къекlyя-
ллэхэрэм арагъэлъэгъуныр ары.

Іофтхъбаээр зыышкіогъе уахътэм къыклоц тхыльеджаплэм площадкишымэ. Іоф щашлағъ. Музыкально-поэтическая площадка артист цэрийхэм, творческая купхэм орэд кыщауагъ, бэз эзэфшьхаффхэмкэл усэхэм къялжас.

«Творческая мастерская» зы-
фиорэм къэралыгъом щыпсэурэ
льэпкъхэм афэгъэхыгъэ тхыгъэу
тхыльеджаплэм ифонд Чэльхэр
къышагъэтылтыгъэх. Ахэм пстэу-
ми нэүасэ зафашын амал ялагь.
Ижыре тхыгъэхэм къащегъяжь-
гъэу непэрэ мафэм къыдагъэ-
кыгъэхэм анэсэу площадкэм
шызагъэфагъгъах. Джаан фелав

сурэтыш! Цэрыгоу Евгений Козловым итворчествэ шоильтын гэхэм зыщаагээзэн аль-кыгь. Сэнаущыгээ ин зыхэль Евгений Козловыр тхыльдажа-плем къеблэгьяа хэхэм гүцлийгээ афэхь угт, сурэтшыныр зышогэштэгийнхэм мастер-класс къаригээльгэхь угт. Мы площад-кэр хэдыхыныр, хъэным, нэмыкхэми защищушетын пльэкынным фытегээпсыхээгэхь.

АР-м и Лъэпкъ тхыльбэджалпэ
лофтхъэбзэ гъэшлэгъоным ептын,
хэлэжжэн зышшоигьбуу къеблэгъа-
гъэр макэл. Шъхъадж ежь пабла-
гъэ лъэнүүкъом екуяллэштыгъ,
ишшэныгъэхэм зэрахигъэхъоцтым
пылтыгъ.

УПСАУНЭУ УФАЕМЭ

БЭШЛАГЬЭУ ТЭГЬЭФЕДЭХЭМИ, ЯШЛУАГЬЭ ИКЬОУ ТШЛЭРЭП

Арэущтэу тон тльэкыщтэу кытшошы непэ тызытегуши э шлоигто гомылэм — пынджым фэгъэхыгээ. Пынджыр бэшлагьэ зидгэфедэрэр, ау уз зэфэшхяафхэм яэзэгъэнимкэ ар кызэрэпшхяапэштыр бэмэ ашэу плон пльэкыщтэп.

Народнэ медицинэм 1эзэн тоххэмкээ ыгъэфедэрэр пынджыцхээр ары нылэп. Пындж крупэр ахашыкы пындж кынзэрыкноми, укъэбзыгъеми («полированный» зифалорэм). Аш кынхэкіе шуагьэу а гомылапхэм хэлтири зэткын. Укъэбзыгъе (полированнэ) пынджым тхьюу, клетчатка, витаминэу хэлтири бэкіе нахь мак!. Ар дэгээу нэгүм «егъэжъожы», нахь 1эшлэх кынхэхъу, крахмалэу хэлтири бэ (процент 74-рэ).

Пынджыр 1эзэн лэнэнкюмкээ нахьыбэрэ зэрэгфедэрэр, анахьэу кэлэццыклюхэмкээ, клоцлузым пай. А узум еэзэгъеням фэш ныжжэ зилэхэм псыкэ гэжъогье пынджеу щигуу зыхэмийн ары агъэфедэмэ нахьышур. Кэлэццыклюхэм — пынджыр зыхажуулыгъэ псыр.

Анахь шлогъэ шхьялаэу пынджым иэу кынхагъэшырэр пкыншьолыр зериукъэбзырэр ары. Аш имызакьюу, нэгушшор нахь дахэ ешы, угээрхьаты, дэгээу угээрчье, жэктэцтим мэ лае кынхэмийнким амалышуу, бэрэ цыфыр зысмынэдэжъэ уж ишхэн зыпк рөгжэцжокы, жэхжьехэмкээ федэ, бидзыщэри нахьыбэрэ зеришырэр агъенэфыгъ.

Шууфэсакъ, щынагъо!
Ошэдэмышшюу лэшэу кынхэлэдэрэ узхэр клоцым кын-

техъэхэу зишэнхэм («колики» зифалорэр зилэхэм) пынджыр амьгэфедэмэ нахьышу. Джащ фэд, ар ашхынны зыщадзыен фае пщэрышэ хуухэрэми, кэлтый зэхэлтыр унэкынгъэнэр кын кынхыгъухэрэми.

1эзэк1э амалэу и1эхэр

✓ Чынхыр, тхабыл плъир-стир узыр

Стечаным из пынджым псы стечани 7 кэлкленыш, кэлкэрэ 1эзэгье уцеу мятэм щигу джемышхышхээ хэптэхэшт ыки кэлбэжъэшт. А зэхэжъухагъэр бжыншхышхэу тэрэмкээ бэгэшшэбэгъэм кэлкэншт. Сыхватиту тешэ кээс аш щигуу стечаным ызынанэм уешшозэ пшышт. Бжыншмрэ мятэмрэ бэгэфедэнкээ дэгэу нэгъэ кэлтый зэхэтим уеэзэнимкээ.

Лыдэк1уаер

Мы узум еэзэгъеням пае народнэ медицинэм ыгъэфедэрэр пындж-компот диетэр ары. Мафэ кээс б уешшон фае

кынхэмийнким, аш пае мафэ кээс, пчэдышыхэ умышши ээ, пындж мыжжо джемышхышхэ э ту дэгээу бэгэуншкүээ пшышт. Арэущтэу тхамафэрэ пшышт.

компот 1эшлу стечан зырыз, а мафэхэм ашыщэу 2-м — пындж пэстэ (кашэ) 1эшлу щигу зыхэмийтэу псыкэ гэжъуагъэр кынхуу. Мафэ кээс пшын фае пхэшхээ-мышхээ килограммрэ ныкьорэ, пындж грамм 50 ыки шоууцтуу грамми 120-рэ. Компотырэ пындж пластиэмрэ ахэр аххэштэх.

✓ Пицэрищэ хуухэрэм

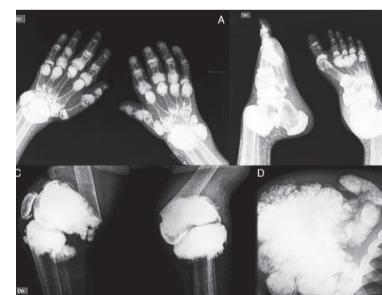
Оды зыпшынир, ар зыншэхэхэм кынхэмийрэлорэмкээ, сидигуу 1эшхэл. Мыш зигугуу кынхытшынти гэцэклэгъуа ѿ щигуу, угу рихын дэдэми тетэпын фае, ау иши-клягъэмэ, псаунгъэмкэ федэ хуущтмэ, кынхэхы хуущт.

Пындж грамми 100-р псы литритум кынхыгъэжъошт. Нэужум а псыр кэлбэжъечныш, зэфэдиплэу бгощынш, мафэм плэгъогого уешшозэ пшышт. Аш кынхуу мафэм тогъогого пындж гэжъуагъэрэ псы зыкэлбэжъечыгъэр (ар тогуу бгощынш) пшышт. Арэущтэу мэфи 3 — 4-м пындж диетэм «утесытт».

✓ Щыгъур кынхеши

Пкыншьолым щыгъур щызэлумыкленымкээ, кынхышхээ зэргэтилэхэм ар адэлты мыхунымкээ пынджым ишшуагъэр кэлкэн. Народнэ медицинэм

кынхэмийнким, аш пае мафэ кээс, пчэдышыхэ умышши ээ, пындж мыжжо джемышхышхэ э ту дэгээу бэгэуншкүээ пшышт. Арэущтэу тхамафэрэ пшышт.

Джыри зы гомылапхээ кэлк дэдэу игугуу кынхы шлоигто. Ар фыгуу ары.

Мыш белокэу хэлъым ибагъэлээ пынджими, хэмын ашокы, дагьэу хэтымкээ ылээ итыр зэнхыр ары. Джащ фэдээу витамин зэфэшхяафыбэхэмкээ, аминокислотэхэмкээ бай. Фосфоруу фыгум хэлъыр лым хэлъым фэди 1,5-рэ хьоу шлэнгъэлэжхэм агъенэфыгъ.

Народнэ медицинэм фыгур пкыншьолым кынхыгъэжъошт. Нэужум ар псыр кэлбэжъечныш, зэфэдиплэу бгощынш, мафэм плэгъогого уешшозэ пшышт. Аш кынхуу мафэм тогъогого пындж гэжъуагъэрэ псы зыкэлбэжъечыгъэр (ар тогуу бгощынш) пшышт. Арэущтэу мэфи 3 — 4-м пындж диетэм «утесытт».

✓ Шууфэсакъ, щынагъо!

Ильэсэм нахьыбэрэ щыллыгъэ фыгур бэгэфедэ хуущтэп. Крупэр бэрэ щыллыгъэ зыхуу, гомылапхээр дыдджы мэхь. Етани фыгур нэгъум нахьыбэрэ «егъэжъожъуш», нахь кын кынхешихъуш, нэгъу-кэлтый уз зилэхэм амьгэфедэмэ нахьыш.

Нэкүубгъор зыгъэхазырыгъэр ЖАКИЭМЫКЬО Аминэт.

1эзэк1э амалэу и1эхэр

✓ Гайморитыр

Чэтэн дээв цык1ум фыгур табымкээ бгээлэгъэгъэр илтэ-кынхы, «гайморовы пазу-хи» зифалорэрэ атэлхэхэшт.

✓ Лыпцэхэр пытэнхэм пае

Фыгур стечаным псы стечани 4 кэлкленыш, аш дэгээ джемышхышхытүрэ щигуу тэлку-рэ хэлхэхэшт. Мэшло ма-кэлм тогъо мэшүүбэйшифэ кэлбэжъошт. Арэущтэу гэжъогого фыгум котлетхэри, щэлами, нэмькы шхынгъохэри хэлшы-кынхээ пльэкыншт.

✓ Шоууцигъуу узыр

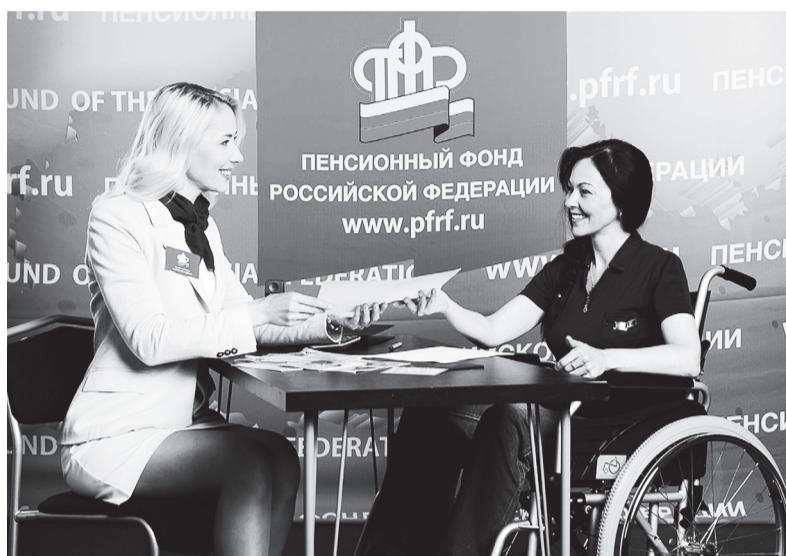
Фыгур дэгээу пльэсныш, тэлкуу бэгэгүүшшэшт. Нэужум аш псыжжо кэлкэншт. Сыхватитуу ар щигуу тэлкүүш, псыр кэлбэжъечыжыншт. Стечаным ызынкюу зырээу мафэм щэгъогого а псым уешшошт ушхэним ылэк1.

Псаунгъээ
Тхэм кынхышт!

Пенсиехэр

ЗЭКІХЭМКІИ ІЭРЫФЭГҮҮНХЭУ

Цыфэу ипсауныгъэ пыч зэрэфхэхүгъэм ыпкь кыкыкіэ зеконыр кызфэкынхэм, нэмиклэу сэкъатныгъэ зиэхэм Пенсиехэмкіэ фондым ичыпээ кулыкүшлэпэу зэпхытэхэм якоплэнхэр нахь псынкіэ афэхүуным ащ и Күтамэу АР-м щиэм льешэу ына! тет.

Гүшүлээм пае, зекіэ описхэм ячхагуягхэм куржыекіэ зеклохэрэм апае пандусхэмрэ убытылхэмрэ ялх, цыфхэр езыгъблэгъэр кулыкүхэр зычлэсхэм кабинэхэр ашыгъэпсыгъэх. Автомобилкіэ зеклохэрэм апай уцуплехэр хэушхагыкыгъэу офис пэпчь ил.

Джащ фэдэу хьафизхэм едэе зыльхагуягхэрэм специалистэу яшыкагъэр къэгъотышошлу афэхүуным фэш! никто-граммэхэр, тамыгъэхэр тыйдэки щитых, цыфхэр зырагъблэгъэр кабинетхэм якухэу ахэм апае хэушхагыкыгъэу джэхашхохэм тедзэхэр ялх.

Ахэм апае кабинетхэм яноморхэр ыкы цыфхэр зыщира-

гъблэгъэрэ графикхэр «Брайель шрифт» зыфалорэм тетэу атетхагъэр, афытегъэпсыхъэгъэ телефонхэр зекіэ описхэм ачлэтих.

А зэпстэумэ анэмиклэу, сэкъатныгъэ зиэхэм апае чэххагуягхэм кнопкэхэр ахэтых. Зыгорэклээ зэрэчлэхьащыр кынкызфэхүмэ, іэпилэгъум къеджэн амал ил, чэмыхъэу иофзэхифынэу фаеми, специалистым lykэн ылъэкыщт.

Уиунэ уимыклэу Интернетыр кызфэбъэфедээ фондым ифэл-о-фашлэхэр нахь кызлэкіэхэгъэшлу афэхүунхэм фытегъэпсыхъэгъэ юфхъэбзэ пстэури программеу «Іэрифэгъу Ѣшылак!» зыфилорэм кыздыхэлъятахъэх.

es.pfrf.ru. Ишыкагъэмэ фондым и Күтамэ иофышихъэр сэкъатныгъэ зиэ цыфэу ежь ышхъэкіэ къяоллэн амал зимылэм иунэ клонхэшь, іэпилэгъу фэххүщтих. Аш пае пешорыгъэшэу макъэ къаригъэунэу ары нылэп ишыкагъэр.

Сэкъатныгъэ зиэхэм, зеклонир кызфэкынхэм Пенсиехэмкіэ фондым ифэл-о-фашлэхэр нахь кызлэкіэхэгъэшлу афэхүунхэм фытегъэпсыхъэгъэ юфхъэбзэ пстэури программеу «Іэрифэгъу Ѣшылак!» зыфилорэм кыздыхэлъятахъэх.

УФ-м Пенсиехэмкіэ инфонд и Күтамэу АР-м щиэм ипресс-кулыкъу

Редакцием къатхырэ письмэхэр

ТИКЬУАДЖЭ ИХЭХҮҮНЫГЪЭХЭМ ТАГЬЭГУШЛО

Ти Пшыкъуйхъаблэ инахыжхэм сащыц — ильэс 80-м сыкъехуугь, чыпээ колхозым сырьиэлектрикыгь, юф сшээзэ мэкъумэш институтыр къэсүхүгъигь. Пэнэжыкъое совхозым сырьиагрономэу, иотделение сыраташэу хуугъэ. Аш икъоджэ совет ильэс 16-рэ юф Ѣшыслагь, ильэс заулэри сыритхаматэу кыхэкыгь.

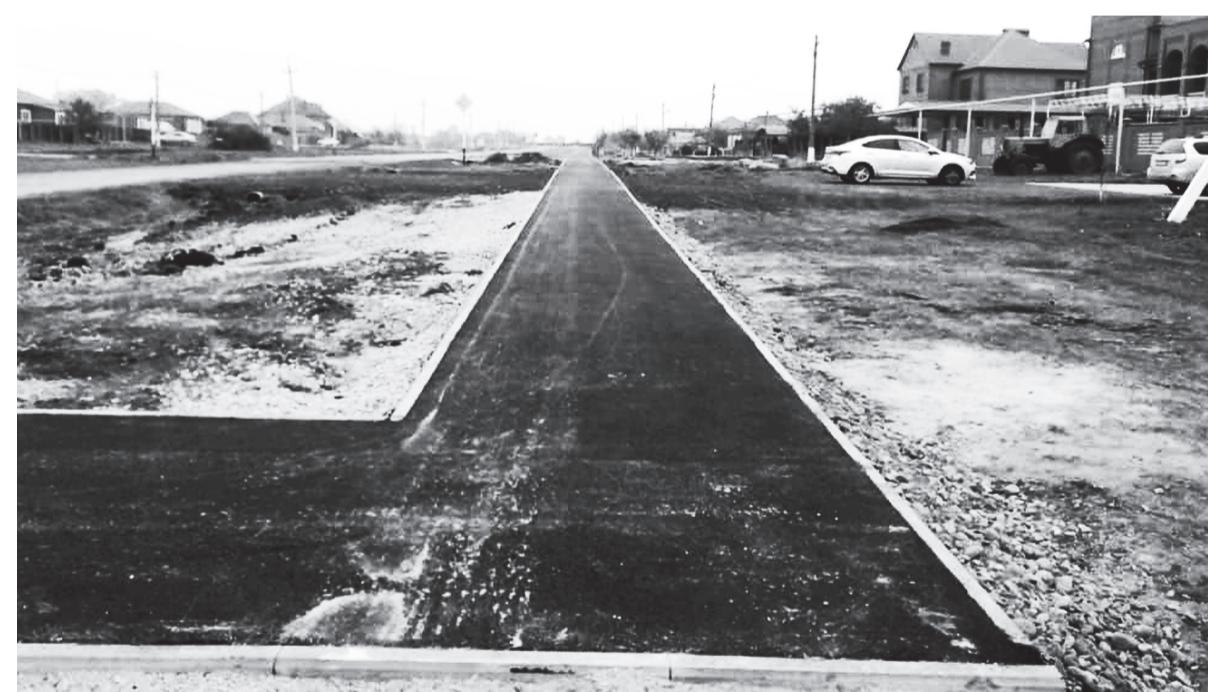
Ау сэ сшхъэ сырьиетегущы-иэнэм паеп мы тхыгъэр кыз-кіэзгъэхъазырыгъэр. Ар кыз-зхэкыгъэр республикэм и Туецожь район хэхъонигъэшхуу ашыкъухэу таизыгъуазхэм адаклоу тэ тикъоджэ цыклоу. Пшыкъуйхъаблэ зэхъокыныгъэу Ѣшыкъухэрэр цыфхэм яз-гъэшлэнэу ыкы а зэпстэур зыпкь кыкыгъэти Лышхъэу Күумпил Мурат тикъоджэдэхэм ацлэкіэ «тхьаугеэпсэу» еслюнэу, ипсауныгъэ пытэрэ Ѣшлэкіэ дахэрэ илэнэу зэрэфэль-лохэрэр льызгъээсэнэу ары.

Сыд фэдэ хэхъонигъэха ахэр? Тичылэ цыкы дахэу, зэгүрүүжьэу Ѣшысми, ыгъэхэу хуугъагь. Революцием ыпэкли, Совет хабзэм ильэхъани клуб

дашьхагъэп, 1957-рэ ильэсийм къоджээсхэмкіэ чыиф, чылъеун гөрэ тшыгъагъэ. Клэклэу къэлпон хүмэ, егъашлэми клуб тэрэз тимылээз къэтхыгь. Хэдэхүнхэр кызажэхъэлэ, унагьо горэм тащызэукаштагъэ.

Джы мары, Күумпил Мурат ыпкь кыкыкіэ, пэлэлэ кэлкым кыкыкоцл клуб зэтегъэпсыхъагъэ къоджэ гупчэм кырагъяацу, мэфэкл Ѣшыкіэм тетэу кытфызэуахагь.

Бэмышлэу ежь Лышхъэри тичилэ къэлгэгъагь, цыф зэхэхъэшхуу тилгэгъэм хэлэжьагь, тигумэкли, тигукауи зэригъэшлагь. Аш лыпытэуи Ѣшыкагъэхэр дагъэзижхэурагъэжьагь. Фельдшер-мамыку іэзаплэу ильэс пчагъэхэм юф зымы-

шэжжыщтыгъэр къагъэлжки, кыззэуахагъыгь. Аш юф Ѣшызшлэшт медсестрау Ѣшмылэу зыфалоштыгъэри къагъотыгь, зыдгээпсэфыжыгь, капельнице-хэр кызыщытфыхагъэуцох, аш пае Пэнэжыкъуае таажохъэрэл.

Ящэнэрэмкіэ, зашхохэрэ псымкіэ тиоффхэр дэйгъэ, цыфхэр тхъаусыхэштагъэх. Псыры-күланлэхэр зэблахуих, а Ѣшыкагъэри дэгээзижхэурагъэхуу хуугъэ.

Къуаджэр икыхагъэлжээти тлоу зэтэзытурыгээ автомобиль гьогоу

клоцфыркырэм цыфхэр зэрэ-рылоштыгъэхэр ары. Лъэсгэгийг илаагъэп, Ѣшнагъоштыгь. Джы автомобиль гьогум ыбгүүкіэ лъэсгэгийг, асфальт тыралхъээзэ агэпсы.

Автомобиль гьогоу зигугуу къэтшыгъэм ыбгүүхэмкіэ гъучи бетон пкъэо агээцүүтхэр хэзэвхүүх. Чэшүрэ джы тыйдэки электроостыгъэхэм кыззэпагъэ-нэфыжыщт. Аш лъэшэу Ѣшгүүшүүкых Нэчэрэзынер Пшыкъуйхъаблэрэ азыфагу ит гурьт

еджаплэм пчыххэрэ клохэрэ бэнэкло Ѣшыкъуйхэу мэзахэу къэ-клохыхэрэм ахэм янэ-ятэхэмрэ.

Икэхүхим чылэм ыцлэкіэ «тхьаугеэпсэу» ятло тшоильты клуб ишын, изэтегъэпсыхъан, ти Лышхъэ иунашхэр агэца-кіэхээз, кыхэлэгъяа-хэхэу Мигу Рэшьдэ, Кыкы Асплан, Хъабэхху-хэу Юрэрэ Аскэррэ, Мыеекуя-пеклэ Былымыхъэ Рэшьдэ.

ХЪАКЬУЙ Гъээзэуат.

Искусствэр – тибаиньгъ

Оперэм Урысыем щепльых

Республикэм и Къэралыгъо филармоние иофхъабзэ Адыгэим и Къэралыгъо орэдьио-къэшъокъо ансамблэу «Исламыер» хэлажьээз, концерт гъэпсыкъэм тетэу зэукигъухэр Урысыем ишъольырхэм Ѣизэхашэх.

Ростов-на-Дону, Элиста, Астрахань, Москва, нэмикъ къалэхэм композиторэу Нэхэе Аслын ыусыгъэ апэрэ адигэ оперэу «Бзыикъо заор» къащаgъэльэеуагъ. Мэшбэшэ Исхыакъ ироманэу «Бзыикъо заом» тэхигъэ

оперэр гъэшгъонэу Урысыем Ѣекъо.

Татарстан икъалэу Казань концертим щепльыгъэх. Искусствэм пыщагъэхэм пчыхъэзэхахъэр лъэшшу ашогъэшгъоныгъ.

Къэралыгъо грантыр къызыфагъэшъошгъэ

республикэ филармонием ипащэу Къулэ Мыхъамэт къытиуагъ концертхэр Геленджик, Щэрджэскъалэ, Напыкъ, фэшхъаф къалэхэм зэращыкъоштхэр.

**САХЫДЭКЬО
Нурбый.**

«ЭкоЦентрэм» къеты

Шъхъафы ашынхэу

Цыфхэм хэкъир къызырахыкъэ, бжъэм хэшыкъыгъэ пкъыгъохэр шъхъафы ашынхэ альэкъынэу ахэр зэрэтэвьошт контейнерхэр шъольыр операторым Мыекъуапэрэ поселкэу Яблоновскэмрэ ашигъеуцунхэу ригъэжьагъ.

ужым переработкэ зыщашыгътим ашшт.

ООО-у «ЭкоЦентрэм» и Адыгэ шъольыр къутамэ ипащэу Алыбэрд Налбый къызэриуагъэмкъэ, ильэсым ыкъэм нэс пластикым хэшыкъыгъэхэм афытегъэпсыхъэгъэ контейнери 100 агъэуцунэу ыкъи пыдзафэу зэхадзырээр нахыбэ ашынхэу гүхэлъ я.

Цыфуу республикэм Ѣипсэухэрэми пластмассэм хэшыкъыгъэ пкъыгъохэр шъхъафэу ратэкъунхэ амал Ѣиэ зэрэхъугъэр лъэшшу ягуал. Контейнерэу агъэуцугъэхэр къызэраушъэхэрэм ар къеушыхъаты.

Графикуу пэшфоргъэшъэу агъэнэфагъэм тетэу ахэр ыащыхъами, зыгорэкъэ арызыщ хъугъэу гу лъзытырээр мы телефонымкъэ къитеон ыльэкъыщт: 8.962-868-14-62.

Зээгъыныгъэм къэмийтхагъэми

Пыдзэфэ пытэхэм ядэшын фэгъэзэгъэ шъольыр операторым юридическэ лицэхэм хэкъе аугоноэр ыицынны паэ зээгъыныгъэ дашын фаеу законым къыщидэлъятаагъ.

Гүхэлъими, ар зымыгъэцэхъээр бэ, тхыльтым къэтхагъэхэм ашшыщыбэми хэкъеу ыащырэм ыпкъэ къатырэл.

«ЭкоЦентрэм» и Адыгэ шъольыр къутамэ ипащэу Алыбэрд Налбый къызэриуагъэмкъэ, зээгъыныгъэм къэмийтхагъэхэм хэкъир зэрээ

иащырэм ыпкъэ къалихынэу шъольыр операторым фитынгъэ ил, пыдзафэу зэуигъакъэрэм емылтытыгъэу, шалхъэу Ѣиэхэм аттэуи уасэр къыфальтэшт.

**ООО-у «ЭкоЦентрэм»
и Адыгэ шъольыр къутамэ
ипресс-къулыкъу**

Гүшүлээм пае, Адыгэим икъэлэ шъхъаэ дэт сымэджэхэм, ашшьэрэ еджэпштум, колледжхэм яхэлтихэхэзэм ямызакъо, къалэм ирайон зээфэшхъафхэм контейнер 25-рэ ашигъеуцугъах.

Бжъэм хэшыкъыгъэ пкъыгъо пстэури, лиити 5 зэрыфэштим нахъа мыхынхэр, мыхэм аралхъан альэкъыщт. Бэшэрбхэм ашхъэ техигъэу зэхэцыцагъэхэмэ на-

хышыу. Ау пластикым хэмшыкъыгъэхэр, анахъэу Ѣынагъохэм ахалытэхэрэр, арамыльхъанхэу зэкъэм «ЭкоЦентрэм» къяльэу. Контейнерэу зигугуу къэтшыхэрэр аш фытегъэпсыхъэгъэ техникэ гъэнэфагъэкъэ ыащыхъ. Бжъэм хэшыкъыгъэ пкъыгъохэр адэр пыдзафэхэр зыдашхъэрэм шыратэхъухэрэл. Мы уахтэм ар шъольыр операторым ыгъэнэфэгъэ чыплем ращале, нэ-

Адыгэ Республика Іофшэнэмрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкъэ и Министерствэ иунашъу

Іофхъабзэу «Крылья Ангела» зыфиорэр зэрэзэхашэрэм ехъылгъэу

Лъэпкъ проектэу «Демография» зыфиорэр гъэцэкъэгъэнным фэш унашъо сэшы:

1. Иофхъабзэу «Крылья Ангела» зыфиорэр зэрэзэхашэрэм ехъылгъэу Положениер гуадзэм диштэу ухэсигъэнэу.

2. Къэлэцыкъухэм, бзылъфыгъэхэм, унагъом яофхэмкъэ отделым ипащэу С. В. Стрикачевар иофхъабзэу «Крылья Ангела» зыфиорэм изэхэшэн фэгъэзэгъэнэу.

3. Къэбар-правовой отделым ипащэу И. С. Шыныахъом:

— Мы унашъор къащаgъхутиным пае гъэзетхэу «Советскэ Адыгэим», «Адыгэ макъэм», мазэ къес къыдэкъирэ тедээгъоу «Адыгэ Республика имихээгъэуцугъэ зэхэгъояхъэхэр» зыфиорэм алэкигъэхъанеу;

— Мы унашъор Адыгэ Республика имихээгъэхэм итэцэкъирэ къулыкъу иофициальнэ сайт Адыгэ Республика имофшэнэмрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкъэ и Министерствэ инэкъубгъо ригъэхъанеу.

4. Мы унашъор зэрагъэцакъэрэм гъунэ лысфынэу сшхъэкъэ зыфсэгъэз.

Министрэу МЫРЗЭ Джанбэч
къ. Мыекъуапэ,
чээпюгъум и 17, 2019-рэ ильэс
N 292

Кіэлэцыкъу зэнэкъокъу

Іофхъабзэу «Крылья Ангела» зыфиорэр 2014-рэ ильэсым апэу зэхэзынагъэр регион общественнэ организациеу «Къалэу Москва иунашъоу сабыибэ зэрысхэм яобъединение» ары. Джаш къыщегъэжъагъу ным и Мафэ ехъулэу ильэс къэс ар тихэгъэгъу Ѣекъо.

2019-рэ ильэсым мыш фэдэ іофхъабзэр тиеспубликэ Ѣызэхэзышхъэрэр Адыгэ Республика имофшэнэмкъэ ыкъи социальнэ хэхъоныгъэмкъэ и Министерствэ Адыгэ Республика имуниципальнэ образованиехэмрэ ары. Ныбжэ зэфшъяфхэр зиэ къэлэцыкъухэм ятвортческэ зэнэкъокъу ар Ѣит.

Іофхъабзэр чэзыуитлоу клошт. Апэрэ чэзыумкъэ Мэлэичыр къызынгъэтигъэ творческэ іофшлагъэхэм адэлжэхъэштых. Адыгэ Республика имуниципальнэ образованиехэмрэ цыфхэм ясоциальнэ фэло-фашихъэр зыгъэцкъирэ гупчэхэмрэ ары аш фэгъэзэхъэштхэр. Ятлонэрэ чэзыум къыдыхэлтигъэтаагъэу къэлэцыкъухэм ятвортческэ іофшлагъэхэм якъэгъэльэгъэтигъэу къызэриуахъицт. Къэлэцыкъухэм къэгъэльэгъёонъм къезыщэлэштхэр, аш изэхэшэн фэгъэзэхъэштхэр Адыгэ Республика имуниципальнэ образованиехэмрэ цыфхэм ясоциальнэ фэло-фашихъэр зыгъэцкъирэ гупчэхэмрэ ары.

Чээпюгъум и 18-м къыщегъэжъагъэу шэкъогъум и 22-м нэс а іофхъабзэр клошт. Адыгэ Республика имуниципальнэ образованиехэмрэ апэрэ чэзыур ашызэхаштхэр. Чээпюгъум и 18-м къыщегъэжъагъэу шэкъогъум и 15-м нэс Адыгэ Республика имуниципальнэ образованиехэм язаявкъхэр алхъэштых. Иофхъабзэр иятлонэрэ чэзыур къыдыхэлтигъэтаагъэу ным и Мафэ

къыщхэр Адыгэ Республика имуниципальнэ районхэмрэ икъэлэ койхэмрэ ашыпсэурэ къэлэцыкъухэр ары. Зэнэкъокъумкъэ гүхэлъ шъхъаиэ ялэр обществэм ынаэ нымрэ къэлэцыкъухэмрэ ялофыгъохэм нахъ къытырыагъэдзэнэр, шу ашлэн, мамырныгъэм уасэ фашыын альэкъэу къэлэцыкъухэр пүгүэнхэр ары. Мы

іофхъабзэр зыфытегъэпсыхъагъэр ным и Мафэ ехъулэу унашъоу пэпчъ бзылъфыгъэхэр Ѣагъашонхэр хабээ хъуныр, къэлэцыкъухэм ятвортческэ амалхэм зыкъызэуягъэхъэгъэнэр, сабыибэ зэрыс унашъохэр нахъ эзкъогъэуцгъэнхэр ары. Мы

іофхъабзэр чэзыуитлоу клошт. Адыгэ Республика имуниципальнэ образованиехэмрэ апэрэ чэзыур ашызэхаштхэр. Чээпюгъум и 18-м къыщегъэжъагъэу шэкъогъум и 15-м нэс Адыгэ Республика имуниципальнэ образованиехэм язаявкъхэр алхъэштых. Иофхъабзэр иятлонэрэ чэзыур къыдыхэлтигъэтаагъэу ным и Мафэ

ехъулэу къэлэцыкъу іофшлагъэхэм якъэгъэльэгъон къызэуахъицт. Адыгэ Республика имихээгъэлэгъо бюджет учреждениеу «Адыгэ Республика им и Къэралыгъо филармоние» ичэхъаплэ а іофхъабзэр 2019-рэ ильэсым шэкъогъум и 22-м сыйхьатыр 10.00-м къыщегъэжъагъэу 11.00-м нэс Ѣыкъошт.

Электрон почтэу deti_mintrud@mail.ru зыфиорэмкъэ Адыгэ Республика имихээгъэлэгъо бюджет учреждениеу «Адыгэ Республика им и Къэралыгъо филармоние» ичэхъаплэ а іофхъабзэр 2019-рэ ильэсым шэкъогъум и 22-м сыйхьатыр 10.00-м къыщегъэжъагъэу 11.00-м нэс Ѣыкъошт. Электрон почтэу deti_mintrud@mail.ru зыфиорэмкъэ Адыгэ Республика имихээгъэлэгъо бюджет учреждениеу «Адыгэ Республика им и Къэралыгъо филармоние» ичэхъаплэ а іофхъабзэр 2019-рэ ильэсым шэкъогъум и 22-м сыйхьатыр 10.00-м къыщегъэжъагъэу 11.00-м нэс Ѣыкъошт.

Баскетбол

АПЭ ИТХЭМ АЩЫЩ

«Эльбрус» Щэрджеэскъал – «Динамо-МГТУ» Мыекъуапэ – 83:99 (24:22, 18:33, 13:27, 28:17).

Шэкіогъум и 2-м Щэрджеэскъалэ Ѣзызэдешлагъэх.

Зезыщагъэхэр: А. Глазин, А. Сагайдачный – Краснодар, М. Шмидт – Волгоград.

«Динамо-МГТУ»: Фещенко – 17, Гапошин – 11, Абызов – 15, Еремин – 20, Кочнев – 20, Хъакъун – 5, Суслов – 6, Милютин – 5, Майгород.

Суперлигэм ия 2-рэ куп я 7 – 8-рэ ешгэгъухэр Ѣыкъуаугъэх. «Динамо-МГТУ-м» опыт зиэ Н. Ереминир, Ю. Кочневир, М.А. Абызовир къыхэцьгъэх. Хъагъэм іэгуаор радзэнымкэ Ѣысэшү къагъельгэгъуагъ.

Я 2-рэ зэлукіэгъур

«Эльбрус» — «Динамо-МГТУ»: 69:105 (19:21, 22:27, 15:31, 13: 26).

Шэкіогъум и 3-м Щэрджеэскъалэ Ѣзызэдешлагъэх.

«Динамо-МГТУ»: Фещенко – 10, Гапошин – 25, Абызов – 14, Еремин – 19, Кочнев – 25, Хъакъун – 4, Суслов – 2, Степаненко – 2, Милютин – 4, Майгород.

«Эльбрус»: дэгъо Ѣешлэх П. Жуканенкэр, А. Горецкэр, хъурдканэм іэгуаор бэрэ радзэ. Зыпкэ итэу нэмикэ Ѣешлэхэм янахыбэр зэлукіэгъум хэлаажъэрэп. «Динамо-МГТУ-м» икапитанэу Артем Гапошиным шъобжыр егъехъужы, цыхъашгэгъоу

шээ. Очиоуи 3 дэзигуи 5 хъагъэм ридзагъ. Тазыр дэзиго 20-м Ѣышшэу 18-р «Динамэм» хъагъэм ригъефагъ.

— Теконогыгъэм икъыдэхын тифэхъазырэу тешлагъ, — къытиуагъ «Динамо-МГТУ-м» итренер шъхъаэу, Адыгэ Республиком изаслуженнэ тренерэу

Андрей Синельниковым. — Финалым тыйзэрэххэштэм тифэбэнэшт.

Шэкіогъум и 16 – 17-м «Динамо-МГТУ-р» къалэу Тулэ икомуандэу «Арсеналым» Мыекъуапэ Ѣышууцшт. Адыгэим икомандэ купым апэрэ чыпшэхэр Ѣызылыгъэм ащыш.

Волейбол

Мыекъуапэ Ѣызэнэ-къокъу-щтых

Урысыем волейболымкэ иапшъэрэ куп Ѣыкъорэ зэнэкъокъум Мыекъопэ «Динамо-МГТУ-р» хэлажьэ.

Ятонэрэ купым хэт команддэхэм язичээзу ешгэгъухэр Мыекъуапэ Ѣыкъоштых. Шэкіогъум и 12 – 19-м Ижевскэ, Пермь, Оренбург якоманддэхэм тянэкъокъущт, — къытиуагъ «Динамо-МГТУ-м» итренер шъхъаэу, Адыгэ Республиком изаслуженнэ тренерэу Павел Зборовскэм. — Спортым пыщахъэр, волейболыр зышгээшгэйхонхэр ешгэгъухэм яплынхэу къетгээлагъэх.

Спорт Унэшкоу «Ошъутенэм», Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым ешгэгъухэр ащицоштых. Чыпшэм икъыхэхын зэхъокъыныгъеу фэхъурэм шъущидгээгъозэшт.

Футбол. Купэу «Къыблэр»

Цыхъашгэгъум уегъэгушхо

«Махачкала» Махачкала – «Зэкъошныгъ» Мыекъуапэ – 1:1.

Шэкіогъум и 3-м Махачкала Ѣызэдешлагъэх.

«Зэкъошныгъ»: Гиголаев (Ковалев, 80), Кириян, Омаров, Катаев, Хъагъур (Юрченко, 65), Къонэ, Ещенко, Белов, Ахмедханов, Крылов (Бабенко, 60), Кадимов (Дыхъу, 82).

«Зэкъошныгъэм» хэтэу къэлапчъэм іэгуаор дэзыдзагъэр: Бабенко – 70.

Я 50-рэ такъикъым «Махачкалар» ыпекэ кильни, «Зэкъошныгъэм» икъэлапчъе іэгуаор къидизагъ. Тикомандэ нахь шъумбъоу Ѣешэу зеублэм, «Махачкалам» «ипытапшэхэр» нахь махэ хъугъэх. Ахмедхановым ухъумаклохэр ыгъэппэххэхухи, Бабенкэм іэгуаор ритыгъ, ыуужырэр пынкэуу къэлапчъэм дөонэу игъоурагъ, 1:1 пынгээр хъугъэ.

Я 80-рэ такъикъым пенальтир тикъэлэпчъэтуу Давид Гиголаевым къызэклидэжэгъигъ, ау ылээзэригъэузигъэм къыхэкъеу ешлэгээблахууль. Р. Ковалевыр къэлапчъэм зыюуцом, къэнэжъигъе уахътэм цыхъашгэгъоу ешлагъ.

— «Зэкъошныгъэр» ауж къин

нэхэрэм ахэтыхъэп, апэ ишьыщт команди 5-мэ ащищэу зэнэкъокъур ыухыщт, — къытиуагъ тренер шъхъаэу, Адыгэим изаслуженнэ тренерэу Ешыгоо Сэфэрбый.

Я 16-рэ ешгэгъухэр

«Алания» — «Спартак» Нч – 8:0, «Черноморец» — «Легион» — 1:0, «Волгарь» — «Биолог» — 4:0, «Мэшыкъу» — «Урожай» — 3:0, «Динамо» — «Спартак» Вл – 5:0, «Краснодар-3» — СКА — 0:3.

Чыпшэм

1. «Волгарь» — 42
2. «Алания» — 37
3. «Черноморец» — 30

4. «Динамо» — 27
5. «Зэкъошныгъ» — 25
6. СКА — 24
7. «Мэшыкъу» — 23
8. «Махачкала» — 22
9. «Биолог» — 20
10. «Легион» — 20
11. «Краснодар-3» — 18
12. «Интер» — 16
13. «Спартак» Нч — 16
14. «Урожай» — 11
15. «Анжи» — 6
16. «Спартак» Вл — 5.

Я 17-рэ эшгэгъухэр шэкіогъум и 11-м купэу «Къыблэм» Ѣыкъоштых. «Зэкъошныгъэр» Ставрополь икомуандэу «Динамэм» Мыекъуапэ Ѣышдешшт. Зэнэкъокъур мафэм сыйхатыр 4-м аублэшт.

Нэхубгъор зыгъэхъазырьгъэр
ЕМТЬЛЫН Нурбий.

Зэхэзыщагъэр
ыкъи къыдэзы-
гъэкъырэр:

Адыгэ Республиком лъэпкэ Йоххэмкээ, Иэкъыб къэралхэм ащицошэурэ тильэпкээгъухэм адьярэ зэхъынгъэхмкээ ыкъи къэбар жыгъэм иамалхэмкээ и Комитет Адрессыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-
шыэр: 385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм къайхырэр А4-къэ заджэхэрэ тхъапхэу зипчагъэкээ 5-м ѡмыхъухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлъэу, шрифттыр 12-м нахь цыкъунэу Ѣыштэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхъгъэхэр редакцием зэкъегъэжохъы.

E-mail: adygoe@
mail.ru

Зыщаушихъятыгъэр:
Урысы Федерацием хэутын Йоххэмкээ, телевидение-хэмкээ ыкъи зэлъы-Иэсъыкээ амалхэмкээ и Министерствээ и Темир-Кавказ чыпшэм гъэйорышил, зэраушыхъятыгъэ номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушихъятыгъэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкъэмли
пчагъэр
4129
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 2679

Хэутынм узыгъэхъэхтэй
Сыхъатыр
18.00
Зыщаушихъятыгъэр
уахътэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шъхъаэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шъхъаэм
игуадзэр
Мэшлэкъо
С. А.

Пшъэдэжъыж
зыхъырэ секретарыр
Жакъэмикъо
А. З.